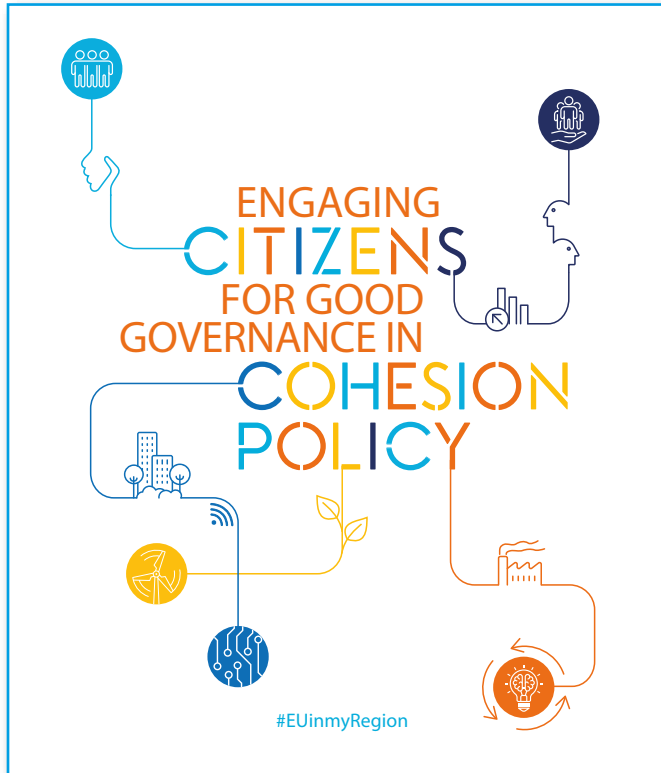

Kohéziós politika: szoros együttműködés a polgárokért és a polgárokkal

Az uniós kohéziós politika középpontjában megalkulása óta a polgárok állnak, DNS-készletébe kódolva van a partnerség, a döntéshozatal pedig a polgárokhoz a lehető legközelebb történik.

Nagymértékben hozzájárul a lehetőségeket, a területeket és az életszínvonalat érintő egyenlőtlenségek áthidalásához. Beruházásai a gazdaság dinamikusabbá és versenyképesebbé tételére, minőségi munkahelyek teremtésére, a fiatalok színvonalas oktatásának és képzésének biztosítására, a mobilitás és a hozzáférhetőség fokozására, a környezet védelmére, továbbá városaink és közösségeink életkörülményeinek

javítására irányulnak. Egy ilyen háttérrel természetes, hogy egyben az uniós polgárokhoz legközelebb álló szakpolitika.

A kohéziós politika számtalan jó példát sorakoztathat fel napjainkig a polgárok, közösségek és a civil társadalom aktív szerepvállalása terén. A közösségvezérelt helyi fejlesztési (CLLD) stratégiák, a városokat célzó integrált területi beruházások, az Innovatív városfejlesztési tevékenységek, valamint az Interreg határokon átnyúló együttműködés mind rámutatnak arra, hogy a helyi fejlődést célzó beruházások milyen módon függenek össze az azokból részesülő polgárok érdekeivel és vágyaival.

Nagyobb léptékben a makroregionális stratégiák és az uniós városfejlesztési menetrend keretében létrejött partnerségek kísérleteznek – igencsak eredményesen – a részvételen alapuló kormányzás különféle lehetőségeivel.

A részvétel erőteljes mozgatórugója az innováció is. Az európai strukturális és beruházási alapok nyílt hozzáférésű adatplatformjának köszönhetően a kohéziós politika napjainkban – végrehajtása és eredményei tekintetében is – az egyik legátláthatóbb beruházási szakpolitika. A nyílt adatok alkalmazása előkészítette az aktív polgári nyomónkvetési kezdeményezések útját.

Az úgynevezett integritási megállapodások révén a civil társadalmi szervezetek biztosítják az uniós finanszírozású projektekre irányuló közkiadások feddhetetlenségét és megbízhatóságát, növelve a közbeszerzésbe és a színvonalas eredményekbe vetett bizalmat. Az „At the School of Open Cohesion” (A nyílt kohézió iskolájában) kísérleti projekt az iskolai tanulók aktív részvételének előmozdítását célozta annak biztosításában, hogy a projekt várt eredményei ténylegesen megvalósuljanak az adott városban vagy területen. A 2021–2027 közötti időszakban a tervek szerint az információkhoz való hozzáférés segíti majd elő a részvételt.

A kapcsolatok megerősítése

A polgárok valódi és érdemi szerepvállalása a kohéziós politikában paradigmaváltást jelent. A polgári részvételre nyitni képes állami intézményeknek nincs félnivalójuk. Épp ellenkezőleg, kizárólag profitálhatnak abból, ha megújítják és megerősítik kapcsolataikat azokkal, akik felé elszámolással tartoznak.

A polgárok pedig megerősített és felelősségteljesebb szerepben érezhetik magukat azáltal, hogy a jövőjüket érintő jelentős döntésekben részt vehetnek. Ebben a helyzetben mindenki nyertes, az eredmény pedig egy felelősségteljesebb kormányzás – azaz egy olyan megbízható közigazgatás, amely aktívan teremthet lehetőségeket az érdekelt felek részvételére, a fokozott kapacitásépítésre és tanulásra, valamint egy erőteljes felelősségvállalásra épülő, fokozott társadalmi kohézióra.

Elisa Ferreira, a kohézióért és reformokért felelős biztos ennek tükrében fogalmazta meg meghatározó üzenetét valamennyi tagállam és régió számára: „Eljött az ideje annak, hogy a kohéziós politika az emberekkel való együttműködésre épüljön”. A tendencia visszafordíthatatlan és egy lépéssel előbbre jutottunk azokkal a már életbe lépő kezdeményezésekkel, amelyek támogatják és ösztönzik az irányító hatóságokat és a civil társadalmi szervezeteket arra, hogy a polgárok ne csak kedvezményezettek legyenek, hanem résztvevők, problémamegoldók és döntéshozók is.

A társalkotás azonban csak akkor lehet hatékony, ha szervesen beépül a folyamatba és megszokott viselkedésformává válik. A régiók formálására nyíló lehetőség előny és egyben felelősség is, amely csak akkor működhet, ha a polgárok hasznosnak találják.

Beruházás a jövőbe

Sok minden forog kockán a következő pár évben. Gondoskodnunk kell arról, hogy az új, hosszú távú uniós költségvetés és a Next Generation EU beruházásai a koronavírus-járvány utáni európai gazdaság helyreállítását, illetve a zöld és digitális átállás megvalósítását szolgálják. Ily módon szolidaritásra és közös célkitűzésekre alapuló, ellenállóképesebb társadalmat építhetünk.

Ahhoz, hogy senki ne maradjon le, a méltányos átállást valós és hatékony partnerségekkel kell megalapozni az érintett régiókon belüli gazdasági erővel, ezen túlmenően pedig a helyi közösségek – különösen a folyamat eredményeinek előnyeiből részesülő fiatalok – meggyőző támogatására is szükség lesz.

A részvételen alapuló és deliberatív demokrácia egész Európára kiterjedő egyik gyakorlata, az Európa jövőjéről szóló konferencia csak akkor profitálhat a kohéziós politika és annak szereplői tapasztalatainak integrálásából, ha a kohéziós politika továbbra is kiaknázza a polgári szerepvállalás előmozdításának lehetőségét. Az uniós intézmények, tagállamok, régiók és önkormányzatok közötti szoros partnerség képezi a következő vita természetes keretrendszerét.

A példamutatás, a viták ösztönzése, a tapasztalatok megosztása és az emberekkel való közös munka előnyeinek hangsúlyozása járulhatnak hozzá leginkább a konferencia célkitűzéseéhez. A kohéziós politika egy olyan széles körű platform, amely lehetőséget nyújt az uniós polgárok szerepvállalására a szükséges kapacitásépítés, valamint az Európa jövőjét célzó állami beruházási eszközök kidolgozása terén. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/citizens_good_governance